

Configuración do servidor web

1.1 Introducción

Na actividade que nos ocupa aprenderanse os seguintes conceptos e manexo de destrezas sobre un servidor web:

- Levar a cabo a configuración avanzada.
- Instalar novos módulos.
- Crear sitios virtuais.
- Realizar probas de funcionamento.
- Documentar a configuración do servidor.

1.2 Actividade

1.2.1 Ficheiros de configuración

A configuración de Apache ten lugar a través de arquivos textuais mediante diversas directivas que permiten escoller as distintas opcións dispoñibles. Se ben as directivas son as mesmas independentemente do sistema operativo, a distribución e localización dos arquivos, son diferentes.

Á hora de escribir os arquivos de configuración, debemos ter en conta que:

- Os ficheiros de configuración conteñen unha directiva por liña. Pode empregarse unha barra invertida \ como último carácter dunha liña para indicar que a directiva continúa na liña seguinte. Non pode haber outros caracteres ou espazos en branco entre a barra invertida e a fin de liña.
- Os argumentos das directivas sepáranse destas por medio de espazos en branco. Se un argumento contén espazos, debe ser escrito entre comiñas.
- As directivas non son sensibles a maiúsculas (case-insensitive), pero moitos dos argumentos si o son.
- As liñas que comezan polo carácter # considéranse comentarios. polo que son ignorados. Os comentarios non poden ser incluídos na mesma liña que unha directiva de configuración.
- Tanto os espazos en branco a principio de liña como as liñas en branco se ignoran, polo que poden empregarse para facilitar a lectura dos ficheiros de configuración.

1.2.1.1 Linux (Debian)

O ficheiro principal de configuración de Apache es `/etc/apache2/apache2.conf`, nel están incluídos os demais arquivos de configuración:

- `/etc/apache2/ports.conf` Configuración dos portos de escoita.
- `/etc/apache2/sites-available/000-default.conf` Configuración do servidor virtual por defecto.

1.2.1.2 Windows

A configuración do servidor atópase no ficheiro `C:\Apache24\conf\httpd.conf`.

1.2.2 Lanzar e parar Apache

Cada vez que se modifican os ficheiros de configuración, para que os cambios teñan lugar, é preciso que se reinicie o servidor.

1.2.2.1 Linux

Para parar o servizo, emprégase o comando:

```
sudo service apache2 stop
```


Para lanzar o servizo, emprégase o comando:

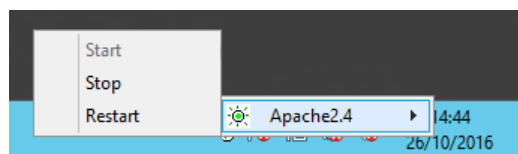
```
sudo service apache2 start
```

Se queremos parar e relanzar o servizo:

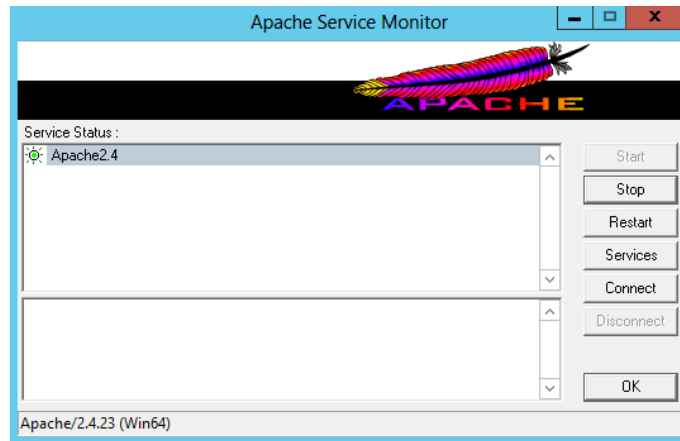
```
sudo service apache2 restart
```

1.2.2.2 Windows

Podemos parar e relanzar o servizo desde a interface gráfica, ben na icona que aparece na área de notificacións ,

ou no Monitor de Apache.

1.2.3 Directivas de configuración básicas

1.2.3.1 Listen

Esta directiva indica a través de que portos e interfaces IP aceptará peticións. Por defecto, responde peticións en todas as as interfaces, no porto que se indique. Na versión 2.4 de Apache é unha directiva obrigatoria.

Exemplos

- Para facer que o servidor acepte conexións nos portos 80 e 8080:

```
Listen 80  
Listen 8080
```
- Para atender dous enderezos IP distintos, con distintos portos, empregárase:

```
Listen 192.168.255.5:80  
Listen 192.168.255.8:8080
```

1.2.3.2 ServerRoot

Especifica a localización do directorio raíz onde se atopa instalado Apache. Esta directiva non debería cambiar a non ser que se mova o cartafol de instalación de Apache a outra localización.

Exemplo

```
ServerRoot /home/httpd
```

1.2.3.3 Include

Permite que se inclúan outros arquivos de configuración en tempo de execución. A ruta a estes arquivos de configuración poden ser absolutas ou relativas con respecto ao directorio indicado en `ServerRoot`.

Exemplo

```
Include ports.conf
```

1.2.3.4 DocumentRoot

Indica o directorio desde o que Apache vai servir os arquivos. O servidor engade a ruta indicada na URL a este directorio.

Todos os directorios que vai servir Apache deben ter permisos de lectura e execución para todos os usuarios e todos os arquivos que serve deben ter permiso de lectura. Recordemos que os permisos de arquivos e directorios se cambian en Linux co comando `chmod`.

Exemplo

Para un valor

```
DocumentRoot /var/www/html
```

Se a URL solicitada é `http://www.meuservidor.com/proba/index.html` Apache servirá o ficheiro `index.html` que se atopa en `/var/www/html/proba`

1.2.3.5 ErrorLog

Especifica a localización do ficheiro que contén o rexistro de erros. Se a ruta que se indica non é absoluta, considerarase relativa ao `ServerRoot`. Por defecto atópanse no cartafol `logs` dentro de `ServerRoot`.

Exemplo

```
ErrorLog /var/log/httpd/error_log
```

1.2.3.6 DirectoryIndex

Especifica o ficheiro por defecto que se servirá para cada directorio, no caso de que non se especifique ningún na URL. Por defecto é `index.html`.

Poden indicarse varios ficheiros. A orde co que se especifica o nome de ficheiro determinará a prioridade á hora de decidir que ficheiro é o que se amosa.

Exemplo

```
DirectoryIndex index.html indice.html index.php
```

1.2.3.7 ErrorDocument

Explica que debe facerse no caso de que se produza un erro. Se non se indica nada, amosarase a mensaxe por defecto. Se se indica, poderá amosarse un texto personalizado ou unha páxina web personalizada dentro ou fóra do noso servidor.

Exemplos

```
ErrorDocument 404 "Este ficheiro non está"  
ErrorDocument 404 erros/error404.html  
ErrorDocument 404  
http://www.outroservidor.com/erro404externo.html
```

1.2.3.8 Alias

Permite a definición de directorios virtuais. Un directorio virtual é un directorio que se atopa nunha localización distinta da que se indica na URL. O directorio virtual non ten por que atoparse dentro da árbore de directorios que se crea a partir de `DocumentRoot`, senón que se pode atopar en calquera outra localización. A súa sintaxe é:

```
Alias nombreFicticio ubicaciónReal
```

Exemplo

```
Alias /ciclos/daw /home/usuario/daw
```

1.2.3.9 Redirect

A directiva `Redirect` permite indicar ao cliente que un documento foi modificado ou actualizado. Ten preferencia con respecto á directiva `Alias`, independentemente da orde no que se sitúen no ficheiro de configuración.

Exemplo

```
Redirect /service http://outrodirectorio.exemplo.com/service
```

1.2.3.10 Options

Controla que características do servidor están dispoñibles para un determinado directorio. As características fanse dispoñibles se se listan e non dispoñibles se se preceden por un signo `-`. Algunhas destas opcións son as seguintes:

- `Indexes`: Se se solicita unha URL que apunta a un directorio e no devandito directorio non se atopa ningún dos ficheiros indicados por `DirectoryIndex`, amosarase unha listaxe dos arquivos contidos nese directorio.
- `FollowSymLinks`: O servidor seguirá ligazóns simbólicas neste directorio.

Exemplos

```
Options Indexes -FollowSymLinks
```

1.2.4 Etiquetas de configuración por seccións

As directivas que poden poñerse dentro de etiquetas de bloque e así afectar unicamente a ese bloque. A continuación expoñemos algúns dos distintos tipos de bloques.

Directory

As directivas que se atopen dentro dunha etiqueta `<Directory>` só se aplican a ese directorio, os seu subdirectorios e os contidos.

O directorio debe indicarse coa súa ruta absoluta.

Exemplo

```
<Directory /var/www/html/ciclos>
#Aquí as directivas
</Directory>
```

Files

As directivas que se atopan dentro desta etiqueta unicamente se aplican aos ficheiros indicados.

Exemplo

```
<Files "privado.html">
#Aquí as directivas
</Files>
```

Location

As directivas que se atopan dentro desta etiqueta unicamente se aplican no ámbito da URL indicada na etiqueta.

Exemplo

```
<Location /privado1>
#Aquí as directivas
</Location /privado1>
```


Realiza as tarefas Tarefa 1.2. “Configuración básica de Apache en Linux” e a Tarefa 1.3. “Configuración básica de Apache en Windows” nas que se empregarán as directivas expostas.

1.2.5 Módulos

O deseño de Apache é modular. O núcleo de Apache (core) prové a funcionalidade básica dun servidor web, pero existen moitos módulos adicionais que permiten engadir funcións extra.

Cada módulo ten un conxunto de directivas específicas que permiten a súa xestión.

A adición desas funcións pode realizarse de dúas formas:

- Estaticamente: no momento de compilar o executable do servidor, indícanse que funcións adicionais se desexan incorporar ao núcleo.
- Dinamicamente: no momento de lanzar o servidor, se cargan xunto a el aqueles módulos que implementen a configuración desexada. Os módulos cargados se xestionan na configuración do servidor. Estes módulos que se poden cargar dinamicamente son denominados obxectos dinámicos compartidos ou módulos DSO (Dynamic Shared Object).

1.2.5.1 Consulta de módulos estáticos

Ubuntu	Windows
<code>sudo apache2ctl -l</code>	<code>C:\Apache24\bin\httpd.exe -l</code>

1.2.5.2 Consulta de módulos dinámicos

Ubuntu	Windows
Lista os contidos do cartafol <code>/etc/apache2/mods-enabled</code>	Consultando as directivas <code>LoadModule</code> do ficheiro de configuración de Apache (<code>C:\Apache24\conf\httpd.conf</code>)

1.2.5.3 Consulta de módulos dinámicos dispoñibles

Ubuntu	Windows
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Xa instalados: Listar o directorio <code>/usr/lib/apache2/modules</code> ▪ Non instalados: <code>sudo apt-cache search libapache2-mod</code> (instálanse coma calquera outro paquete en Ubuntu).	Consultar o cartafol <code>C:\Apache24\modules</code>

1.2.5.4 Habilitar módulo dinamicamente

Ubuntu	Windows
<code>sudo a2enmod nome_modulo</code>	No ficheiro <code>httpd.conf</code> , eliminar o comentario das directivas <code>LoadModule</code> e <code>Include</code> correspondentes a ese módulo

1.2.5.5 Deshabilitar módulo dinamicamente

Ubuntu	Windows
<code>sudo a2dismod nome_modulo</code>	No ficheiro <code>httpd.conf</code> , comentar as directivas <code>LoadModule</code> e <code>Include</code> correspondentes a ese módulo.

1.2.5.6 Inserción de directivas correspondentes ao módulo

Ubuntu	Windows
No ficheiro de extensión <code>.conf</code> correspondente ao módulo, que se atopa no directorio <code>/etc/apache2/mods-available</code> Dentro das etiquetas <code><IfModule></IfModule></code>	No ficheiro de extensión <code>.conf</code> correspondente ao módulo que se atopa no directorio <code>C:\Apache24\conf\extra</code>

1.2.5.7 O módulo `userdir`

Userdir é un módulo de Apache que fai posible que todos os usuarios con acceso a un servidor teñan un cartafol propio no cal poidan aloxar as súas páxinas e arquivos.

Para acceder a estas páxinas desde o cliente, debe engadirse á IP ou URL o usuario. Por exemplo:

`http://192.168.0.1/~xurxo`

Ficheiro de configuración

Ubuntu	Windows
/etc/apache2/mods-available/userdir.conf	C:\Apache24\conf\extra\httpd-userdir.conf

Cartafol por defecto

Ubuntu	Windows
/home/usuario/public_html	C:\Users\usuario\My Documents\My Website (ollo!, na máquina virtual de Windows Server 2012, non se chama My Documents, senón Documents polo que hai que cambialo no ficheiro de configuración)

Realiza a Tarefa 1.4 “Instalación de Userdir en Linux” e a Tarefa 1.5 “Instalación de Userdir en Windows” nas que se habilitará e configurará un novo módulo en ambos sistemas operativos.

1.2.6 Aloxamento compartido (virtual hosting)

O termo aloxamento compartido fai referencia á práctica de aloxar máis dun sitio web nunha mesma máquina (por exemplo, un.dominioogus.es e dous.dominioextraño.com).

Pode estar baseado en dirección IP, de modo que cada sitio teña a súa propia dirección IP; ou baseado en nome de forma que se teñan varias direccións simbólicas para unha mesma dirección IP.

1.2.6.1 Aloxamento compartido baseado en nome

O servidor confía no cliente para que lle indique o nome do host como parte das cabeceiras HTTP. Normalmente, este é máis sinxelo que o baseado en IP, xa que unicamente son necesarios dous pasos:

- Configurar o servidor DNS para que relacione o enderezo simbólico coa IP adecuada.
- Configurar o servidor Apache para que recoñeza os diferentes enderezos simbólicos.

Reduce o problema da escaseza de direccións IP. Por iso, debe utilizarse o aloxamento compartido baseado en nomes salvo que o equipamento a empregar requira o contrario.

Pasos

- Designar en que IP e portos se aceptarán peticións coa directiva `NameVirtualHost`.

```
NameVirtualHost *:80
```

Indica que se aceptarán peticións en todas as IP no porto 80.

- Crear un bloque `<VirtualHost>` para cada un dos diferentes sitios que se van servir. O argumento deste bloque debe coincidir co dalgũa directiva `NameVirtualHost`.
- Dentro de cada un destes bloques se precisan, polo menos, dúas directivas:
  - `ServerName` para designar que sitio se serve
  - `DocumentRoot` para indicar onde se atopan os ficheiros dese sitio na árbore de directorios.
- Poden incluírse máis directivas que indiquen como se serve o devandito sitio: `DirectoryIndex`, directivas de control de acceso... Para saber se unha directiva pode ou non situarse nun bloque `VirtualHost` debe consultarse o apartado `Context` da documentación oficial de dita directiva.

Moitos sitios web queren ser accesibles a través de varios nomes, para iso se emprega a directiva `ServerAlias`.

Exemplo

```
NameVirtualHost *:80

<VirtualHost *:80>
    ServerName uno.dominioogus.es
    ServerAlias uno.dominioogus.com
    DocumentRoot /var/www/uno
    DirectoryIndex indice.html
</VirtualHost>

<VirtualHost *:80>
    ServerName dos.dominioextraño.com
    DocumentRoot /var/www/dos
</VirtualHost>
```

Onde situar as directivas

Ubuntu

A directiva `NameVirtualHost` debe situarse no ficheiro `/etc/apache2/ports.conf`

Os bloques `<VirtualHost>` deben situarse cada un nun arquivo separado dentro do directorio `/etc/apache/sites-available` e o seu nome deber ser significativo. Recoméndase utilizar o indicado na directiva `ServerName`. En Apache 2.4 é necesario que estes ficheiros teñan a extensión `.conf`

- Listado de sitios virtuais habilitados


```
ls /etc/apache2/sites-enabled
```
- Activación dun sitio virtual


```
sudo a2ensite nombreServidor
```

- Desactivación dun sitio virtual

```
sudo a2dissite nombreServidor
```

Windows

Todas elas están no ficheiro `C:\Apache24\conf\extras\httpd-vhost.conf`. Para poder utilizar aloxamento compartido, debemos incluír o devandito ficheiro en `httpd.conf`, para iso, descomentamos a liña:

```
# Virtual hosts  
Include conf/extra/httpd-vhosts.conf
```


Realiza a Tarefa 1.6 “Sitios virtuais en Linux” e a Tarefa 1.7 “Sitios virtuais en Windows” nas que se crearán e configurarán os sitios virtuais en ambos sistemas operativos.